Vrijdag 18 Februari 1944. DAGBLAD 61ste Jaargang, No. 4135

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zondags)
Abonnementsprijs voor het Staatsdeel
ƒ 2.00 per maand [Aruba ƒ 2.50] bij vooruitbetaling
Afzonderlijke nummers ƒ 0.10

Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Redactie Tel. 1858.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij, tel. 1550.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres: Postbus 80, Willemstad.

Kantoor voor Redactie en Administratie Gebiedsdeel Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38
Kantoor voor Administratie Gebiedsdeel Bonaire:
M. L. BOOI. Bredestraat, Kralendijk.

Omsingelde nazie-divisies door Russen opgeruimd.

DUITSERS ONTRUIMEN STARAYA RUSSA.

Noordamerikaans transportschip verloren.

Geallieerd geschut verplettert Cassino.

VERLIES VAN NOORDAMERIKAANS TRANSPORTSCHIP.

Het Noordamerikaanse Departement van oorlog heeft het verlies bekendgemaakt van duizend Noordamerikaanse soldaten bij het zinken „door vijandelijke actie" van een Geallieerd troepenschip in de Europese wateren. Ongeveer duizend manschappen werden gered, doch dit verlies is het grootste dat ooit door een Geallieerde convooi geleden werd. De korte bekendmaking verstrekte geen verdere bizonderheden, doch uit Londen wordt gemeld, dat geen enkele schipbreukeling in Groot Britannië aan land gezet werd.

Hierdoor wordt te kennen gegeven, dat het schip mogelijk op weg was naar de Middellandse Zee hoewel ook zou kunnen zijn dat de schipbreukelingen op IJsland aan land gezet zijn of zijn teruggekeerd naar het Westelijk Halfrond. De verklaring, welke zeide, dat het schip 's nachts getroffen werd, wees erop, dat d vijand blijkbaar niet op de hoogte is van het volledige succes van de aanval en dat om deze reden de datum van de ramp niet genoemd wordt Washington, (AP) 18.2).

RUSSEN NADEREN PSKOV.

De radio van Ankara haalde een bericht uit Moskou aan, volgens welk het Rode leger een punt bereikt heeft op slechts 20 kilometer van Pskov, toegangspoort naar de Baltische staten (Londen, (AP) 17.2).

RUSSISCH COMMUNIQUÉ.

Op 17 Februari vervolgden onze troepen ten Zuid-Westen en Zuiden van Luga hun offensieve gevechten, waarbij zij verschillende plaatsen veroverden.

De troepen van het 2e Ockraïnefront hebben als gevolg van felle gevechten, welke 14 dagen lang in toenemende mate plaats vonden, hun operatie voor de opruiming van de 10 divisies en 1 brigade der Duitsers die omsingeld waren in het gebied van Korsun voltooid. In de loop van deze operatie lieten de Duitsers 52.000 doden op het slagveld liggen. 11.000 Duitse officieren en manschappen gaven zich over. Alle uitrusting en oorlogsmateriaal in Duits bezit werd door onze troepen buit gemaakt.

Ten Zuid-Westen van Zvenigorodka sloegen onze troepen met succes alle tegenaanvallen van Duitse tanks en voetvolk af. In andere sectoren van het front heersten verkenningsactiviteiten en werd artillerie- en mortiervuur gewisseld. Op enkele plaatsen werden gevechten van plaatselijk belang geleverd. Op 16 Januari ontwrichtten of vernielden onze troepen aan alle fronten 78 Duitse tanks. 27 Vijandelijke vliegtuigen werden neergehaald in luchtgevechten of door het afweervuur" (Moskou, (AP) 17.2).

STIMSON GEEFT VERTROUWEN.

De Noordamerikaanse Secretaris van Oorlog Henry Lewis Stimson sprak op een persconferentie vol vertrouwen over de Geallieerde positie op het strandhoofd van Anzio.

Hij zeide, dat het hecht gevestigd is en dat de Engels-Noordamerikaanse strijdkrachten de meerderheid hebben in tanks, geschut en vliegtuigen en de huidige stellingen kunnen gebruiken als uitgangspunt voor verdere vorderingen. Bij het bespreken van de toestand aan het Italiaanse front zeide hij, dat de Duitsers daar misschien zoveel als 17 divisies ingezet hebben. Met betrekking tot de Stille Oceaan zeide hij, dat de bezetting der Groene Eilanden practisch de campagne om de Salomons-eilanden besluit (Washington, (AP) 17.2).

WAT GENERAAL EISENHOWER ZEGT.

Generaal Dwight D. Eisenhower, de Opperbevelhebber der Geallieerde invasie-strijdkrachten, heeft tot een groep soldaten bij een inspectie-tocht door Groot Britannië gezegd:

„Als jullie zó goed kunnen vechten als oefenen dan moge God de nazies helpen". Bij een bezoek aan Londen alvorens zijn inspectie-tocht voort te zetten verklaarde Eisenhower: „Ik heb gevonden, dat de troepen in opgewekte geest zijn en druk bezig zijn met een doeltreffende oefening voor de grote taak welke vóór ons ligt" (Londen, (AP) 17.2).

WAVELL OVER BRITS INDIË.

Lord Archibald Wavell, Onderkoning van Brits Indië, verklaarde, dat een spoedige zelfregering voor het land „het oprechte verlangen van het Britse volk is", doch dat deze niet zal komen alvorens de Moslem Liga en de Hindostaanse Congres-partij hun geschillen bijleggen. Hij gaf ook zonder omwegen aan Gandhi en andere leiders van de Congres-partij te kennen, dat zij niet vrijgelaten zullen worden uit hun internering „alvorens er enig teken van hen komt dat zij willen meewerken" in de oorlogvoering. In zijn eerste toespraak tot het Brits Indische Parlement verklaarde Wavell, dat het voorstel van Sir Stafford Cripps voor een grotere Indische deelneming aan de regering en een zelfregering onder een nieuwe grondwet na de oorlog — door de Hindoe- en Moslem-partijen verworpen in April 1942 — nog van kracht is. Voorts zeide hij, dat de Verenigde Landen veel te danken hebben aan Brits Indië in de oorlog tegen Duitsland en Japan en dat zijn taak er is „om het commando in Zuid-Oost Azië bij te staan den vijand te verdrijven van de poorten van Brits Indië" (New Delhi, (AP) 17.2).

VOOR DE DEFENSIE.

President Roosevelt heeft aan het Congres de grootste aanbesteding in de geschiedenis voor de marine gevraagd: 30.789 millioen dollar voor het belastingjaar 1945. Men vergelijke hiermede het bedrag van 27.435 millioen dollar dat voor de marine besteed werd in het belastingjaar 1944 en 23.088 millioen voor het voorgaande jaar.

De voorlopige raming voor het oorlogsprogram van het Departement van Oorlog bedraagt 18.001.451.840 dollar vergeleken bij het bedrag van 59.036.296.571 dollar dat besteed werd voor 1944 (Washington, (AP) 17.2).

CASTEL GANDOLFO NIET DOOR DUITSERS BEZET.

De Apostolische Delegaat in de Verenigde Staten, Zijne Hoogwaardige Excellentie Amleto Giovanni Cicognani, verklaarde in naam van het Vaticaan, dat de Pauselijke villa Castel Gandolfo niet kan worden beschouwd als militair doel.

De Delegaat gaf de volgende verklaring uit:

„Zijne Eminentie Cardinaal Maglione, Staatssecretaris van Zijne Heiligheid Paus Pius XII heeft mij opdracht gegeven om te verklaren, dat het bericht van onlangs dat in de pers verscheen en toegeschreven werd aan het Geallieerde Hoofdcommando, inhoudende dat het gebied van de Pauselijke villa te Castel Gandolfo „vol Duitsers zit en daarom kan worden gebombardeerd", niet waar is. Zijne Eminentie verklaart, dat geen Duitse soldaat is toegelaten binnen de grenzen van de onzijdige Pauselijke villa en dat geen Duitse krijger er zich op het ogenblik binnen bevindt".

Een aanvullende verklaring van het nieuwsbureau van de National Catholic Welfare Conference voegde hieraan toe:

„In verband met de bovenstaande verklaring kan eraan herinnerd worden, dat volgens de laatste inlichtingen uit Vaticaanstad de Heilige Vader de Pauselijke villa, de officiële appartementen inbegrepen, opengesteld had voor hen die dakloos geworden waren door bombardementen in het omliggende gebied. Het aantal personen dat aldus asylum geboden werd in de Pauselijke villa heeft naar schatting 15.000 bereikt. De meesten zijn vrouwen en kinderen. De laatste bombardementen op Castel Gandolfo hebben tengevolge gehad, dat honderden van deze réfugié's werden gedood en vele anderen werden geëvacueerd.

Op 15 Februari verklaarde de radio van het Vaticaan, dat meer dan 10.000 réfugié's zich nog in de Pauselijke villa bevinden. Hieraan werd toegevoegd, dat het nog niet mogelijk is voor hen om elders heen te gaan. Dientengevolge, aldus zeide de radio, zou elke militaire actie tegen de Pauselijke vila niet alleen een schending zijn van haar extra-territoiale rechten, doch zullen ook duizenden weerloze mensen in gevaar gebracht worden" (Washington, (AP) 17.2).

PAUS ZAL VERZOEK RICHTEN.

Radio-Vichy, welke onder Duits toezicht staat, zeide: „Volgens Italiaanse Katholieke kringen is de Paus van plan een persoonlijke boodschap te zenden aan Koning George VI van Engeland en mogelijk zal Hij ook door de radio een oproep doen aan alle oorlogvoerende om de Eeuwige Stad te sparen" (Londen, (AP) 18.2).

GEALLIEERD COMMUNIQUÉ VAN NAPELS.

Als volgt luidt het comuniqué uit het Geallieerde Hoodkwartier dat van Algiers naarf Naples overgebracht werd:

„Te water: Britse oorlogsschepen hebben op 16 Februari troepen en vervoermiddelen in het gebied van Formia beschoten. Er werden branden gesticht en vijandelijke kanonnen werden getroffen.

Te land: Hevige vijandelijke aanvallen op de stellingen van het strandhoofd van Anzio zijn afgeslagen door de Britse en Noordamerikaanse troepen van het 5e leger. Aan het hoofdfront van het 5e leger wordt hard gevochten om de hoogten ten Noord-Westen van de abdij van Casino. Slecht weer aan front van het 8e leger belette een activiteit op grote schaal. Agressieve patrouilles bestreden den vijand. Ons geschut is aan alle fronten actief.

In de lucht: Gisteren opereerde een grote strijdmacht van zware, middelzware en lichte bommenwerpers boven het gevechtsgebied en viel doelen aan in de buurt van Frascati en Albano. Andere middelzware bommenwerpers vielen de scheepvaart voor de Westkust van Italië aan en plaatsen voltreffers te San Stefano, Marina di Pisa en Porto Ercole. Nachtbommenwerpers vielen in de afgelopen nacht de gebieden van Campoleone en Albano aan. Gevechtsbommenwerpers vielen de steiger en barakken te Igoumonitsa in Hellas aan. Bij deze verrichtingen werden 3 vijandelijke vliegtuigen vernield. Wij verloren er 9. De Noordafrikaanse luchtmacht voerde ongeveer 1500 enkelvluchten uit. De vijandelijke activiteit boven het strandhoofd werd geschat op ongeveer 185 enkelvluchten. Tijdens de verrichtingen van 16 Februari werd nog 1 vijandelijk vliegtuig vernield behalve die, waarvan reeds melding werd gemaakt" (Napels, (AP) 18.2).

DE POOLS-RUSSISCHE QUAESTIE.

Judson O'Quinn seint uit Londen:

Churchills verschijning voor het Lagerhuis wordt in Londen afgewacht als een moeglijke aanwijzing van de volgende zet der Verenigde Landen om het Russisch-Pools dispuut tot een oplossing te brengen. Men zegt, dat een Russisch voorstel in algemene trekken ter regeling van de grens de ronde doet onder Poolse, Britse en Noordamerikaanse kringen. Volgens dit voorstel zal Rusland Koningsbergen (in Oost-Pruisen) nemen als vlootbasis en de Oostelijke grens van Polen leggen langs een gewijzigde Curzonlinie. Hierbij zal Lwów in Russische handen komen. De Westelijke grens, gelijk vastgesteld door dit voorstel, zou zich uitstrekken van Koldberg in Pommeren naar Oppeln in Silezië.

De oude Poolse corridor wordt verwijderd en de Polen zullen de vroegere vrije stad Danzig krijgen. Het district Technen, dat door Polen ingepalmd werd ten tijde van München (1938), zal worden teruggegeven aan Tsjechoslowakije. Duitsland zal Oost-Pruisen verliezen alsook het Noodoostelijke deel van Duitsland zelf.

In Londen gelooft men, dat de Polen bereid kunnen zijn zulke grenzen te aanvaarden, hoewel hierdoor de overbrenging van de bevolkingen — de Polen van de Westelijke Oekraïne naar Polen en de Duitsers van Pommeren en Silezië naar Duitsland — nodig zal worden. Het derde Russisch-Poolse probleem — een geuit Russisch verlangen voor de verwijdering van verschillende leden uit de Poolse regering, welke door Moskou als anti-Sovjet aangezien worden — schijnt het moeilijkste te zijn van de drie en een oplossing hiervan ligt nergens in het verschiet (Londen, (AP) 17.2).

Het nieuws van vandaag.

Ware het niet dat een Noordamerikaans transportschip met duizend manschappen in de Atlantische Oceaan verloren is gegaan, dan zou heden een dag van onverstoord succes voor Geallieerden zijn.

Het grote nieuws is natuurlijk de aanval op Truk door een „machtige vloot" der Verenigde Staten. Wat daar gaande is in de Stille Oceaan zou best de meest beslissend strijd kunnen zijn om Japan. Want Truk is het Japans „Pearl Harbor" en kort vóór de aanvang van de aanval meldde verkenningsvliegtuigen dat er wel meer dan 25 Japanse oorlogschepen, 2 vliegdekschepen inbegrepen, lagen. De aanval begon in de morgen van 16 Februari. Honderden Noordamerikaanse vliegtuigen nemen er aan deel. Het communiqué van Admiraal Nimitz laat doorschemeren, dat de bestoking voortduurt en ook uit Tokio komt hedenmorgen bericht, dat „onze strijdkrachten in felle strijd gewikkeld zijn met den vijand".

Truk (spreek uit Troek) of Hogolu ligt in de Carolinen. Truk is eigenlijk een grote lagune, ongeveer 65 kilometer breed en lang, bezaaid met rotsachtige eilandjes. Het is omringd door een rif waarin een zestal doorgangen, zodat de vloot betrekkelijk beschermd kan liggen in het binnenwater. Navigeren is er echter moeilijk vooral als er zoveel schepen liggen.

Uit de Stille Oceaan wordt nog een groot succes gemeld. De luchtmacht van MacArthur heeft een Japans convooi aangevallen, dat poogde versterkingen aan te voeren voor de geïsoleerde troepen van den Keizer in de Bismarck Archipel. Zes schepen werden reeds vernield of gehavend en...de aanval duurt voort.

In een dagorder meldt Maarschalk Joseph Stalin, dat de 10 omsingelde Duitse divisies bij Korsun volledig zijn opgeruimd. 52.000 Nazies werden gdood en 11.000 gaven zich over. Alle Duitse materiaal binnen de omsingelingsring werd buitgemaakt. Duitse gevangenen delen mede, dat zij in de steek werden gelaten door hun officieren en dat de manschappen op het eind elk een driedubbele portie voldka kregen waarna zij dronken de dood in werden gestuurd. Andere pleegden zelfmoord... gelijk door Hitler voorgeschreven was. Van Radio-Berlijn komt nog het bericht, dat de nazies Staraya Russa ten Zuiden van het Ilmenmeer ontruimd hebben „om het front te verkorten".

De Geallieerden hebben hevige Duitse aanvallen op het strandhoofd van Anzio afgeslagen, terwijl in het Zuiden Cassino aan de hevigste beschieting van de krijg in het Middellandse Zeegebied onderworpen werd. De Geallieerde luchtmacht voerde gisteren 1500 enkelvluchten uit. Behalve doelen in Italë werd ook Igoumenitsa in Hellas aangevallen.

„Wat helpen boek en bril Als de aap niet lezen wil?

Edwin van der Kuyp

Vliegen hebben een frequente stoelgang.

De erven liggen vol pakjes welker inhoud niet kan worden aangeduid.

15—20% sterfgevallen op Curaçao ten gevolge van acute buikziekte.

Dr. van der Kuyp over het gebrek aan W. C.'s op Curaçao.

Dr. Edwin van de Kuyp heeft de volgende rede voor de Curom gehouden, die wij om het grote algemene belang hier overnemen:

Eens stapte ik de winkel binnen van een banketbakker, die bezig was zijn kasten schoon te maken.

„Ach, Mijnheer", zeide ik, „kijk eens wat een vliegen op uw gebakjes zitten, terwijl er gevallen van typhus in uw buurt zijn voorgekomen."

„Nu", zeide hij, „die vliegen doen geen kwaad, Mijnheer en de typhus komt van de slechte lucht; er is veel stof op straat, veel stof, Mijnheer."

Ik begon mijn theorieën over vliegen en de buiktyphus uiteen te zetten, maar kwam na een poos tot de conclusie: met domheid vechten zelfs de goden tevergeefs.

Een ander geval deed zich voor in een hotel, toen één van de kellners een of ander lekkernij opdiende.

„Ik lust dit niet", zeide ik.

„Maar Dokter", zeide een tafelgenoot, „dat is heel lekker."

„Ja", zeide ik, „maar er zaten vliegen op en kijk eens, nu zit er zelfs een dode vlieg in."

„Kom nu dokter, die vliegen doen geen kwaad; je ziet ze, er is geen gevaar dat je ze opeet."

„Ik ben bang van muggen", vervolgde hij, „die zijn zó klein, dat je ze weleens zou kunnen opeten. Geef hier Carolus, ik zal het maar opeten."

Ook met dezen man begon ik te redeneren. Maar het gaf niets. Terwijl hij smakelijk zijn portie oppeuzelde, dacht ik: Wat helpen boek en bril, als de aap niet lezen wil.

Of de vliegen schadelijk zijn!

Deze vieze, vuile, smerige beesten zitten op stinkende, etterende wonden, ook op die van lepralijders, op afvalstoffen en op ontlasting en dan op uw gezicht, op de fles van uw zuigeling, op uw eetgerei en op uw voedsel. Op deze wijze kunnen ze zeer schadelijke bacteriën overbrengen.

De huisvlieg legt ongeveer 125 eitjes in allerlei vochtige, organische afvalstoffen, zoals mensen- en dierenontlasting. Hieruit komen reeds na 24 uur larven te voorschijn, die zich met de afvalmassa voeden. Na ongeveer 3 dagen worden de larven poppen, waaruit binnen 2 dagen volwassen vliegen ontstaan. De ontwikkeling van ei tot vlieg duurt dus een zestal dagen in de tropen. De levensduur van de vlieg bedraagt ongeveer 30 dagen.

De vlieg kan zich ontzettend vermenigvuldigen. Zo kan onder gunstige omstandigheden uit één paar in één jaar enige billioenen vliegen ontstaan.

De huisvlieg woont in de onmiddellijke omgeving van den mens en is in zekere zin een huisdier, alhoewel een schadelijk soort. Meestal is de broedplaats dichtbij, maar de vlieg kan ook kilometers ver vliegen.

Vliegen voeden zich o.a. met verse ontlasting en leggen daarin haar eitjes. Aldus kunnen ze aan poten, vleugels en zuigsnuit ontlasting medevoeren, waarmede ze ons voedsel kunnen verontreinigen. Een voor ons vervelende eigenschap is, dat ze zich telkens zitten schoon te krabben. Indien een vlieg zich moet voeden met niet vloeibaar materiaal, bijv. suiker, braakt ze eerst wat vloeistof, om dit vloeibaar te maken. Had de vlieg kort van te voren ontlasting gegeten, dan zal het braaksel uit de kropmaag ook wat van deze ontlasting bevatten. Dan hebben de vliegen nog een frequente stoelgang en deponeren ze telkens haar ontlasting die ook mensenontlasting of etter kan bevatten, op ons voedsel.

De vliegen kunnen dus op verscheidene manieren ons voedsel verontreinigen met mensenontlasting: door haar poten, haar zuigsnuit, haar braaksel en haar ontlasting. In mensenontlasting kunnen vóórkomen de verwekkers van de cholera, de buiktyphus, de paratyphus, de bacillaire- en de amoebendysenterie. Bij vliegen, in de huizen van lijders aan de genoemde ziekten gevangen, zijn dan ook herhaaldelijk de overeenkomstige verwekkers aangetoond.

De cholera is een zeer gevaarlijke ziekte, die een sterfte van 50 — 70% bij haar lijders veroorzaakt; — buiktyphus maakt den zieke zeker 2 maanden ongeschikt tot werken en cist 10% doden; de amoebendysenterie 5—8%, de bacillaire dysenterie 3—10%.

Dus nogmaals: vliegen broeden in afvalstoffen, w.o. ontlasting. Ze kunnen door middel van deze ontlasting ons voedsel infecteren met de verwekkers van vreselijke ziekten, zoals cholera, buiktyphus, paratyphus, bacillaire- en amoebendysenterie en zelfs met wormeitjes.

Vernietigt dus de vliegen, ruimt haar broedplaatsen op en maakt uw ontlasting, maar ook uw voedsel ontoegankelijk voor ze.

Behalve vliegen kunnen ook kakkerlakken, ratten, kippen en honden met besmettelijke ontlasting in aanraking komen en een zeer groot gevaar opleveren. En zonder de tussenkomst van dieren bestaat er ook nog gevaar bij het deponeren van ontlasting op de grond. Bij regen verspreidt zich nl. deze ontlasting en daarmede eventuele ziekteverwekkers en wordt afgespoeld in naburige poelen of wordt met het water door spleten in de bodem gevoerd naar nabij gelegen putten. Dit water wordt gebruikt als drink- en badwater en als waswater voor kleren en keukengerei. Onnodig is het te zeggen, welk gevaar dit water opievert.

En nu moeten wij een tere plek aanraken.

Hoe is de toestand in Curaçao?

In één woord: allertreurigst.

Dit onderwerp kan niet zonder de nodige critiek besproken worden. Maar waarom moeten wij een valse schaamte tonen of maar laf hierover zwijgen? Moet er niet tot vervelens toe over de wantoestanden gepraat en geschreven worden? Moet het volk niet gewezen worden op de fouten? Moet het volk niet geleerd worden, hoe het moet?

Geachte Luisteraars: het is feitelijk hier niet de plaats, om deze toestanden te beschrijven. U kent ze wel. U weet, dat slechts de herenhuizen een W.C. met septic tank [rioragekelder] bezitten. U weet, dat een groot deel van de bevolking des nachts of in de vroege ochtend hun uitwerpselen naar de zee of naar de baaien in emmers of blikken dragen. Werden de emmers thuis goed afgesloten, dan was deze methode nog toe te laten. Velen echter vinden vooral bij regenweer, dat deze wandeling te veel tijd kost en gooien maar liever hun emmers leeg op straat, in andermans tuin of tegen een heuvel aan.

En zij, die zich mogen verheugen een grote tuin of tewel — „koraal" te bezitten of te bewonen, zien hun erf dagelijks uit de gulle hand der buren met pakjes bedoeld, inhoudende iets dat niet nader aangeduid kan worden.

Maar nog meer. Vaak wenste ik, dat ik een windbuks bezat, om degenen, die schaamteloos in een tuin of op een heuvel een bepaalde daad zaten te verrichten, met enige maiskorrels te verjagen. De mensen in de cunucu deponeren hun uitwerpselen en ander vuilnis op een stuk „niemandsland", begrensd door cactussen en gelegen telkens op de grens van twee naburige erven.

Zelfs in landen, waar de hygiënische toestanden op een hoog peil staan, komen buiktyphus en dysenterie voor. Is het dan een wonder, dat 15 — 20% van het aantal sterfgevallen in Curaçao te wijten is aan een acute buikziekte?

Vooral onder de zuigelingen zijn er veel slachtoffers. Vroeger sprak men over darmontsteking. Dank zij het werk van den Bacterioloog, Dr. A. W. Pot, is het gebleken, dat een zeer groot gedeelte van deze darminfecties bacillaire dysenterie is. Van de infectieziekten in Curaçao, is dan ook deze ziekte één van de meest frequent voorkomende. Gelukkig hebben wij hier niet met de kwaadaardigste vorm van de bacillaire dysenterie te doen en kennen wij thans een zeer goed, specifiek geneesmiddel, nl. sulfaguanidine tegen deze aandoening. En gelukkig, dat men in Curaçao, dank zij de geringe regenval, ook geen belangrijke darmwormen zoals de anchylostoom heeft. En als hier eens de cholera ingevoerd mocht worden, zouden wij verloren zijn!

Wat moet men nu beginnen tegen al deze wantoestanden?

Het is een quaestie van individuele- als overheidszorg.

Elk lid van de bevolking binde de strijd aan tegen de vliegen en zorge voor een doeltreffende afvoer van afvalstoffen en ontlasting.

Een ieder stelle zich op de hoogte van de gevaren van de vliegen en van de wijze van verbreiding van ziekten door middel van ontlasting.

Een ieder dekke zijn voedsel toe.

Een ieder schaffe vliegenpapier en een spray [sproeifles] met flit of een dergelijk preparaat aan.

Een ieder zorge ervoor, dat er geen vuilnis op zijn erf opgehoopt worde, die dient als broedplaats voor de vliegen.

Een ieder doe zijn vuilnis in voor vliegen goed afgesloten reservoirs, die telkens door de reinigingsdienst geledigd moeten worden.

Men late zoveel mogelijk een privaat of W.C. met septic tank [rottingskelder] maken.

Men late, als het kan, zijn huis voorzien van muggengaas.

En nu, wat zou het Gouvernement kunnen doen?

1o. Landsverordeningen, betreffende vuil- en ontlastingafvoer, die voor alle eilanden gelden, afkondigen en werkelijk doen toepassen[1]).

2o. een goed georganiseerde hygiënische dienst instellen met een dokter aan het hoofd, die daartoe een speciale opleiding heeft genoten.

3o. een goed georganiseerde en goed functionerende reinigingsdienst instellen.

4o. propaganda doen maken door middel van radio, lezingen, films, tentoonstellingen, hygiënische lessen op de scholen, publicaties in de kranten, aanplakbiljetten, voorlichtingsdienst.

5o. het Volk aanmoedigen door o.a. renteloze voorschotten beschikbaar te stellen voor de bouw van privaten en septic tanks [rottingskelders] en van de gebruiksbelasting iets af te trekken bij het bezit van een dergelijke inrichting, evenals dat geschiedt voor regenbakken.

6o. de algemene zorg voor afvoer van ontlasting en andere afvalstoffen op zich nemen.

Het is heel gemakkelijk, verschillende methoden aan te geven. De moeilijkheid is, ze ten uitvoer te brengen. Maar kan men niet beginnen, al mocht het een na-oorlogs probleem zijn, een commissie, die deze quaesties moet bestuderen, te benoemen, waarin een ingenieur, een rechter en een hygiënist zitting hebben?

Kan men niet in Willemstad een rioolstelsel aanleggen?

Het kost veel en biedt ongetwijfeld grote technische moeilijkheden.

Zou men niet in staat zijn, deze moeilijkheden op te lossen? En laat de welvaart van Curaçao de aanleg van zo'n rioolstelsel niet toe?

Heeft men niet het grote voordeel, dat Willemstad aan zee ligt en gedeeltelijk naar de zee toe helt en dat men over een onuitputtelijke hoeveelheid zeewater beschikt voor de spoeling van de buizen?

Kan men niet in volksbuurten als Parera, Araratwijk, Monte Verde, Pen, Sint Jago, Fleur de Marie, Kortijn, Colon, Domie enz. volksprivaten van het hurksysteem laten bouwen, die aansluiten op dit rioolstelsel? Kan men niet de eigenaren van grotere huizen verplichten een septic tank [rottingskelder] te laten maken of zich te doen aansluiten, indien het dan al bestaat, op het rioolstelsel?

Kan men in dorpjes als Santa Rosa, Montaña, Thorenquest, Jan Doret, Boca San Michiel, St. Willibrordus, Lagoen, enz., ook niet dergelijke volksprivaten met een septic tanks [rottingskelder] en een waterput laten maken? Wat de watervoorziening betreft heeft het Gouvernement reeds in vele dorpjes het goede voorbeeld gegeven. En de scholen bezitten immers ook privaten?

Kan men den cunucu-man, die geïsoleerd woont, niet verplichten een allereenvoudigst privaat te maken, dat hem nagenoeg niets kost?

Ziehier een voorstel: een gat in de grond, niet te dichtbij een eventuele waterput, enige tonnen zonder bodem op elkaar, een plank met een rond gat erop, dat vliegenvrij wordt afgesloten en een cactusmuur om het geheel.

Wie betere voorstellen heeft, schrijve er over.

Helaas ontneemt de oorlogstoestand het Gouvernement de kans, grote werken ten uitvoer te brengen. Nu men echter aan de nieuwe woningbouw denkt, is het de juiste tijd dit onder werp te bestuderen. Kan men niet inzien, dat goede hygiënische maatregelen niet alleen geld doen besparen, dat anders voor behandeling van zieken gebruikt zou moeten worden, maar ook leed, verlies aan levens, verlies aan werkdagen, enz. tegengaan?

Zou er één weldenkend burger in Curaçao zijn, die zou protesteren, indien het Gouvernement geld beschikbaar stelde voor hygiënische verbeteringen?

Curaçao, het gaat u thans goed, Benut deze omstandigheid!

Straks wil u, maar het kan misschien niet meer.

[1]) Aan dit laatste mankeert nogal wat, getuige de roetplaag — Red. Amigoe.

enz., enz.

CURAÇAO

BLIJFT WAAKZAAM, SCHUTTERS.

De waarnemend Algemeen Militair Commandant heeft het volgende bekend gemaakt:

Wederom zal binnenkort een detachement militairen het Staatsdeel verlaten om elders zich voor een andere taak voor te bereiden om daarna actief te gaan deelnemen aan de vrijmaking van bezette gebieden van het Koninkrijk.

Waren het eerst de Mariniers, thans zal het detachement van de Artillerie van het Koninklijk Nederlands Indische Leger naar Australië worden gezonden om te gaan deel nemen aan de strijd. Verder zijn een veertigtal gemilitariseerde employees van de Curaçaose Petroleum Industrie Maatschappij, waaronder verschillende officieren en onderofficieren, die als zodanig bij Schutterij in dit Staatsdeel hebben gediend, opgenomen in het oliebataljon en naar het Zuidwestelijk deel van de Stille Oceaan vertrokken om daar ook de strijd — zij het dan ook niet direct met de wapenen — tegen den vijand aan te binden.

Bij meer dan één gelegenheid is naar voren gebracht hoeveel de mariniers en bij de verdere opleiding voor de artillerie ook het detachement van het K.N.I.L. voor de Schutterij is geweest. De jonge soldaat van dit Staatsdeel leerde van hen, wat discipline zeggen wil. Niet altijd je eigen zin doen, maar ook je leren beperken in je eigen verlangens om het beter te maken voor onze gehele gemeenschap.

Nu is dan de tijd zo ver, dat de schutters het zonder die geroutineerde krachten moeten stellen. Wij, die hier overgebleven zijn — en dit zijn voor het overgrote gedeelte schutters — verantwoordelijk als wij allen zijn voor de verdediging van dit Staatsdeel, zullen onze taak moeten blijven vervullen tot het einde van de oorlog. Thans zult gij moeten laten zien, dat gij dit kunt. De oorlog is nog niet ten einde, het kan misschien nog lang duren en er zal nog veel van u worden gevergd.

Blijft waakzaam, schutters, en verricht uw dienst plichtsgetrouw en blijmoedig, want daarmede verdedigt gij dit land, uw geboortegrond en dient gij de Geallieerde zaak naar best vermogen en daarmede dient gij ook niet het minst u zelf en uw medeschutters.

MOOI SUCCES VOOR KNICKERBOCKER EN CURAÇAO.

Naar wij vernemen kwam op een telegrafische bestelling voor het Curaçao-nummer van de Knickerbocker (zie Amigoe van eergisteren) het antwoord, dat de gehele oplage toestand was uitverkocht.

GEEN FEESTVERLICHTING

Men deelt ons van officiële zijde mede, dat het om militaire redenen niet veroorloofd zal zijn ter gelegenheid van het bezoek van Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Juliana feestverlichting te ontsteken. Dit heeft geen betrekking op de fakkeloptocht, die een der hoogtepunten van het bezoek belooft te worden.

BURGERWACHT CURAÇAO,

Bewakingsdienst.

Zondag 20 Februari as. om 8 uur verplichte exercitie voor alle burgerwachters van de bewakingsdienst, Verzamelen bij Bureau Crisis Zaken, Pietermaai 4. Om 7.30 uur zullen er twee legervrachtwagens uit Kamp Suffisant vertrekken, waarvan de een langs Pundazijde en de ander langs de Otrabandazijde zal rijden. Tenue: wachtentue met geweer en bajonet met bivakmuts. Nota: Zaterdag 19 Februari as. geen oefening.

ONTSPANNINGSAVOND VOOR DE ZEELIEDEN.

Er wordt medegedeeld, dat er Zondag as. een ontspanningsavond zal gegeven worden ten bate van de zeelieden in het R.K. Zeemanshuis 49—53 Overzijde. Ook de Concordia-band zal op deze avond spelen. Alleen zij, die van een toegangskaart voorzien zijn. hebben toegang.

Ons Koninkrijk.

HOGE ONDERSCHEIDING.

Hare Majesteit Koningin Wilhelmina heeft den Inspecteur-generaal van de Geallieerde legers in Engeland, Luitenant-Generaal Sir George N. Cory benoemd tot Officier in de Orde van Oranje Nassau.

BESCHULDIGING VAN DE GEESTELIJKHEID.

Het „Algemeen Handelsblad" beschuldigt de geestelijkheid verantwoordelijk te zijn voor het vermoorden van N.S.B.-ers, omdat zij „de haat aankweken" en van de kansel een politiek forum hebben gemaakt. Ook klaagt het blad er over dat in de kerken nog steeds gebeden wordt voor het Koninklijk Huis; verder wordt in het artikel er op gewezen, dat van de tien ter dood veroordeelde vaderlanders in de Noordelijke provincies er acht tot streng Christelijke kringen behoorden. Het artikel sluit met de hoop, dat weldra in de kerken weer het Evangelie worde gepreekt in plaats van politiek.

HET BUITENGAATSE „VRIJ NEDERLAND" EN DE NEDERLANDSE PERS.

Wie uit Curaçao naar het Zuiden „oversteekt", komt in Suriname!

Uit het nummer van 1 Januari jl. van het Londense 'Vrij Nederland' (blz. 734) blijkt een gebrekkig inzicht wat de Nederlandse pers betreft. Gelukkig is het een uitzondering, want over het algemeen is het een uitnemend blad. „Gaan wij naar West-Indië, aldus schrijft het blad, dan vinden wij er in de eerste plaats" [n.b] het blad 'Vuur'. Dit is dus de representant van Curaçao. Suriname Week is de representant van Suriname (van beide staatsdelen wordt geen enkel ander blad genoemd) en worden in één adem „buitengaats" genoemen met „Knickerbocker" (waaromtrent Vrij Nederland ook al niet juist is ingelicht, want het blad bestond al vóór de oorlog), „Vrij Nederland" in Londen en het „Hollands Weekblad voor Zuid-Afrika" (alsof dit weekblad het enige en het belangrijkste ware). Deze bladen zullen het ons niet euvel duiden. Wij lezen ze alle met aandacht en pleizier, maar zij zullen zelf ook nimmer de pretentie willen hebben, die ze hier in de schoenen geschoven wordt. De onjuistheid van dit artikel gaat nog verder, want geldt het wonder van 'Vuur' dat dit slechts bij tijd en grote wijle verschijnende blad (het is niet eens een maandblad meer) dat het eigen bureaux heeft, van de ongeveer 20 Nederlandse bladen in de Verenigde Staten wordt alleen het gestencilde blaadje De Heidenwereld genoemd. Juister is in dit opzicht het Curaçaose nummer van de Knickerbocker, dat beter ingelicht blijkt wat de Curaçaose pers aangaat, natuurlijk ook al omdat zijn redacteur hier persoonlijk een onderzoek heeft ingesteld en die dan ook beter de belemmeringen begrijpen kan, welke aan de ontwikkeling onzer pers in de weg staan dan Vrij Nederland dat met drukfouten van Vuur spot.

Overigens maakt de zin in 'Vrij Nederland' „als wij nu van de eilanden in zuidelijke richting oversteken komen wij in Suriname terecht" dezelfde indruk als die Minister van de Kroon die indertijd Curaçao bezocht en als toppunt van samenwerking tussen Curaçao en Suriname dacht voor te stellen van de Curaçaose wereldberoemde natuurlijke haven een mooie voorhaven voor Paramaribo te maken, of wel van den schooljongen, die uit Utrecht naar het Zuiden moet reizen en dan in Boekarest terecht komt. Ten aanzien van de bekendheid met West-Indië mankeert er in Londen nog wel wat. Voor de oorlog voer men met de Aluminium-line, die geen enkele tussenhaven aandeed, wel 4 dagen van niet naar het Zuiden.

EEN GEBED.

„Volk en Vaderland" klaagt over een Noord Brabants parochieblad, dat onder meer in zijn kolommen had opgenomen: „Laten wij bidden, dat wij nooit in de hinderlagen vallen van den vijand, maar veilig onze bestemming bereiken. Moge de Kerk en de Christelijke gemeenschap weer de zang van vrijheid en overwinning aan Curaçao naar Suriname. Men ging dan heffen."

BEKENDMAKING.

De Gezaghebber van het eiland Aruba maakt bekend, dat met ingang van den 15n Februari 1944 de volgende maximumprijs voor dit eiland is vastgesteld: Amerikaansch bier (alle merken), per doos van 24 flesschen of 24 blikken . . . fl. 12.50.

De Gezaghebber van Aruba,
WAGEMAKER.

Morgen worden MARGRIETEN te koop aangeboden ten bate van de
Prinses Margriet Stichting,
ter gelegenheid van de komst van
H.K.H. Prinses Juliana.

Langs dezen weg betuig ik mijn hartgrondigen dank aan den Zeereerwaarden Pastoor THEODORUS BARTEL, den Weled. Heer Dokter ROBLES, voor de troost en leniging verschaft, en aan ALLE vrienden, vriendinnen en bekenden voor de vele blijken van deelneming betoond, gedurende de ziekte en bij het overlijden van mijn verloofde

AURA SABINA BOMMEL

ontslapen in DEN HEER in den jeugdigen leeftijd van DRIE EN TWINTIG JAREN.

Angelico C. Koolman.

Bij dezen betuigen wij onzen hartelijken dank aan den Zeereerwaarden Pastoor Theodorus Bartel, den Weled. Heer Dokter Robles, voor de troost en leniging verschaft aan onze DIERBARE DOCHTER

AURA SABINA BOMMEL

in haar laatste levensdagen.

Onze hartelijke dank ook aan de Eerwaarde zusters Dominicanessen, onderwijzeressen, vriendinnen, vrienden en ALLE bekenden voor de vele blijken van deelneming.

UIT NAAM VAN DE FAMILIE
Lodewijk Bommel.

Truk wordt geneutraliseerd.

Japans 'Pearl Harbor' door Noordamerikaanse vloot en luchtmacht aangevallen.

MacArthurs luchtmacht vernietigt Japans convooi.

DE AANVAL OP TRUK.

Als volgt luidt een communiqué, dat door het Hoofdkwartier van Admiraal Chester W. Nimitz te Pearl Harbor werd uitgegeven:

„Eergistermorgen bij het aanbreken van de dag (16 Februari Westerlengte datum) zijn machtige vlootstrijdkrachten van de Noordamerikaanse vloot in de Stille Oceaan begonnen met de aanval op de Japanse vlootbasis Truk. Honderden onzer vliegtuigen namen eraan deel. Er zijn geen verdere biezonderheden beschikbaar".

Charles McMurtry seint uit Pearl Harbor:

Honderden vliegtuigen van vliegdekschepen hebben Truk, het Japanse Pearl Harbor midden in de Carolinen, gebombardeerd. Het communiqué van Admiraal Chester Nimitz verklaarde niet, dat de aanval welke eergisteren begon, is beëindigd.

Mogelijk duurt hij voort. Het ontbreken van biezonderheden geeft te kennen, dat de radio-apparaten der oorlogsschepen volkomen het stilzwijgen bewaren. Dat Admiraal Nimitz zelf niet meer weet is een teken te meer, dat de aanval voortduurt. Mogelijk werden de Japanners opnieuw bij verrassing genomen, gezien het feit, dat de grote Noordamerikaanse strijdmacht durfde te blijven in dat gebied waar men redelijkerwijze kan verwachten te worden onderworpen aan aanvallen door vliegtuigen van vijandelijke vliegdekschepen en van bases op het land, alsook door duikboten (Pearl Harbor, (AP) 17.2).

* * *

Charles H. McMurtr, seint uit het Hoofdkwartier te Pearl Harbor:

Japans machtige vlootbasis Truk, welke vol oorlogsschepen is, is voor de eerste maal in de oorlog aangevallen op Woensdag. De officiële zwijgzaamheid vandaag laat de mogelijkheid open, dat de machtige Noordamerikaanse vlootmacht de hevige aanval voortzet. De vliegdekschepen, beschermd door slagschepen, kruisers en torpedojagers, zonden honderden vliegtuigen uit bij het krieken van de dag op 16 Februari naar Truk, het bastion van Japan dat op 3400 kilometer ten Noord-Westen ervan ligt.

Een verkenningsvlieger bracht het nieuws terug dat hij meer oorlogsschepen in het 65 kilometer brede binnenwater van Truk zag „dan ik ooit tezamen te Pearl Harbor heb gezien". Pearl Harbor ligt op 5200 kilometer ten Noord-Oosten van Truk. Admiraal Shester W. Nimitz gebruikte de veelbetekenende woorden: „Begon de aanval..." bij het bekendmaken, dat de Noordamerikaanse vloot wraak neemt op het sedert lang heimelijk versterkte bastion, bestaande uit ongeveer 200 vulkanische formaties vol kanonnen, belegd met vliegvelden en beschermd door een vloot, welke omringd is door een rif met enkele doorgangen. Deze slag komt nauwelijks twee weken na de verovering van Kwajalein, sleutelpunt van de Marshall eilanden op meer dan 1600 kilometer ten Oosten van Truk, waardoor een basis verkregen werd voor de machtigste Noordamerikaanse vloot die ooit in de Stille Oceaan verzameld werd. Admiraal Nimitz' weinig zeggende bekendmaking verklaarde, dat de aanval begonnen werd door „machtige vlootstrijdkrachten... waaraan honderden onzer vliegtuigen deelnemen". Hoewel hiervan geen nadere uitleg werd gegeven is er niets om aan te geven, dat de escorterende slagschepen, kruisers en torpedojagers zich gewaagd hebben binnen het schootsveld van de Japanse vlooteenheden, kustbatterijen en verdedigende vliegtuigen om Truk te beschieten. Zolang de vliegvelden van Truk niet geneutraliseerd zijn en de vijandelijke vliegdekschepen in het binnenwater buiten gevecht worden gesteld is een vlootbombardement een uiterst gewaagde onderneming. (Pearl Harbor, (AP) 18.2).

De radio van Tokio maakte bekend, dat de Japanse vlootbasis Truk is aangevallen door vliegtuigen van Noordamerikaanse vliegdekschepen. Een communiqué van het Keizerlijke Hoofdkwartier werd voorgelezen waarin gezegd werd dat „felle gevechten thans plaats vinden tussen onze strijdkrachten en den vijand". De Noordamerikaanse luisterdiensten zeiden, dat de radio van Tokio een van zijn gebruikelijke uitzendingen in de Engelse taal onderbrak om deze bekendmaking te doen: „Tokio — 18 Februari. Een communiqué dat om 16 uur door het Keizerlijk Hoofdkwartier werd uitgegeven, maakte bekend, dat een formatie vliegtuigen behorende tot een vijandelijke vlootmacht onze stellingen op de eilanden van Truk sedert gistermorgen aanvalt. De bekendmaking voegde eraan toe, dat thans felle gevechten plaatsvinden tussen onze strijdkrachten en den vijand". (New York, (AP) 18.2).

AANVAL OP KAVIENG.

In voortzetting van de bestoking der Japanse bases in het Zuidwestelijk deel van de Stille Oceaan hebben Geallieerde vliegers de vijandelijke sterkte van Kavieng op het eiland Nieuw Ierland onderworpen aan een van de hevigste aanvallen van de krijg in dat gebied. Middelzware bommenwerpers en aanvalsvliegtuigen, geëscorteerd door gevechtsvliegtuigen, hebben van geringe hoogte tonnen bommen op de vijandelijke installaties geworpen om de vijandelijke basis om te zetten in een hel van vlammen.

Bovendien brachten zij nog een Japans vrachtschip van 3000 ton tot zinken, zomede 3 kustvaartuigen en andere kleine boten. De Geallieerde vliegers vernielden of beschadigden 5 watervliegtuigen en bestookten het vijandelijke vliegveld in de aanval. 8 Geallieerde viegtuigen gingen verloren als gevolg van het ongewoon hevige afweervuur. 15 Geallieerde vliegers werden evenwel gered door de moedige bemanning van een Catalina vliegboot welke in de haven landde om de Geallieerde vliegers op te pikken. In een gelijktijdige aanval op de Japanse basis te Wewak aan de Noordkust van Nieuw Guinea, verpletterden andere zware bommenwerpers de vijandelijke stellingen.

Bovendien werden nog 27 Japanse vliegtuigen op de grond vernield. 7 Vijandelijke 0-jagers werden in het luchtgevecht neergeschoten.

AANVAL OP JAPANS CONVOOI.

Generaal MacArthur deelde mede, dat een Japans convooi aan de genade is overgeleverd van Geallieerde bommenwerpers nabij het eiland Mussau in de Bismarck Archipel. Het convooi heeft reeds 6 schepen verloren, die tot zinken gebracht of beschadigd werden. De aanval duurt nog voort en mogelijk zullen nog meer van de verspreid vluchtende vijandelijke schepen het slachtoffer worden. Het convooi poogde voorraden aan te voeren voor de Japanse garnizoenen, welke geïsoleerd werden op de Bismark eilanden. Het werd Dinsdagavond waargenomen door Liberators, die de aanval openden. Catalina's van de marine en Mitchell middelzware bommenwerpers namen de volgende dag deel aan de aanval.

Er werden vele voltreffers geplaatst op een escorterende torpedojager, een tanker van 8000 ton, welke aan de grond gezet werd, een transport- of vrachtschip van 6000 ton en 3 vrachtschepen van 1500 ton (Geallieerd Hoofdkwartier in het Zuid-Westen van de Stille Oceaan, (AP) 18.2).

EEN ARTIKEL VAN DE „WORLD TELEGRAM"

Het Noordamerikaanse blad „World Telegram" zeide in een hoofdartikel:

„Men kan ervan op aan, dat de asgezinde militaire kliek weer de volledige beheersing heeft over Argentinië. Want dat is de betekenis van de laatste coup waardoor de beruchte „Groep van Verenigde Officieren" de oorlogsverklaring aan de as belet heeft en de publicatie van het rapport over de verrichtingen van vijandelijke verspieders, waardoor zijn eigen leden in het gedrang zouden komen, voorkomen heeft. Sedert ons State Department door zijn druk de regering van Buenos Aires dwong om de betrekkingen met de as te verbreken, heeft het zich overgegeven aan overoptimisme. Het moet beseffen, dat de officierengroep er nog steeds de baas is. Zolang het democratische volk van Argentinië zich niet laat gelden zal er geen hechte basis zijn voor een werkelijke Argentijnse neutraliteit — en nog veel minder voor een totale oorlog tegen de as. Een der redenen waarom de Argentijnse officierengroep den Minister van Buitenlandse Zaken Alberto Gilbert afzette, is om te beletten dat hij de betrekkingen met fascistisch Spanje zou verbreken".

Het blad verklaarde verder:

„Het is een open geheim, dat sommige Spaanse agenten in Latijns Amerika de as dienen. Het embargo op de olie-verschepingen naar Spanje en de gedreigde volledige boycott behoren tot de Geallieerde pogingen om Franco te beletten als Hitlers handlanger op te treden". (New York, (AP) 17.2).

LAATSTE NIEUWS

— Het communiqué van Tito maakt bekend, dat de Joegoslavische patriotten de Sloweense grens zijn overgestoken naar Noord-Italië en thans de Duitsers bestrijden ten Zuiden van waar in Wereldoorlog I het slagveld van Caporetto lag.

— Hedenmorgen om 4 uur E. W. T., deelde de radio van Tokio voor het Eerst mede aan het Japanse volk, dat Truk wordt aangevallen door Noordamerikaanse vliegtuigen.

— Honderden Geallieerde kanonnen, die gezamenlijk het vuur openden, hebben gedurende zes uren de Duitsers in Cassino onderworpen aan een der meest verschrikkelijke bombardementen van de oorlog in het Middellandse Zeegebied.

— Het communiqué van Mountbatten in New Delhi maakt bekend, dat de Geallieerde strijdkrachten gestadig voortgang maken in alle sectoren van het Arakan-front in Birma en dat de algemene situatie beslist verbeterd is.

— De Duitse radio meldt de ontruiming van Staraya Russa, de machtigste basis tussen Leningrad en Smolensk, om „het front te verkorten." Hierdoor wordt te kennen gegeven, dat de Duitsers het gehele Noordelijke deel van Rusland ontruimen. De overwinning van het Rode leger ten Zuiden van het Ilmenmeer komt juist een dag nadat de Russen de volledige uitroeiing van het Duitse 8e leger bij Korsun in de Dnjepr-bocht hebben gemeld. Bovendien werden nog 21.900 nazies gedood in vruchteloze pogingen om de omsingelde troepen te hulp te komen.

— Volgens NBC heeft de radio van Tokio medegedeeld, dat Japanse „leger- en vlooteenheden in felle strijd gewikkeld zijn" met Noordamerikaanse concentraties te Truk.

Tevoren had de radio van Tokio gezegd, dat gevochten wordt tegen „mechaniseerde strijdkrachten." Geen uitleg werd gegeven van wat Tokio bedoelde met „gemechaniseerde strijdkrachten."

Van geen enkele zijde werd te kennen gegeven, dat Noordamerikaanse grondgeen enkele zijde werd te kennen gegeven, dat Noordamerikaanse grondstrijdkrachten landingen hebben uitgevoerd. De Japanse radio heeft evenwel reeds in het verleden voorbarig melding gemaakt van Noordamerikaanse landingen, misschien met het doel om later te beweren, dat zij werden afgeslagen als zij in het geheel niet hebben plaatsgevonden.

— Van Guadalcanal wordt gemeld, dat de Noordamerikanen en Nieuwzeelanders Nissan in de Groene eilanden op 15 Februari hebben bezet zonder enig verlies te lijden.

Nederlandse Officieren kregen 24 uur geen vast voedsel.

1200 Nederlandse hongerende officieren tarten hun Nazie-bewakers.

Liever dood dan onderwerping is de houding van Harer Majesteits Officieren.

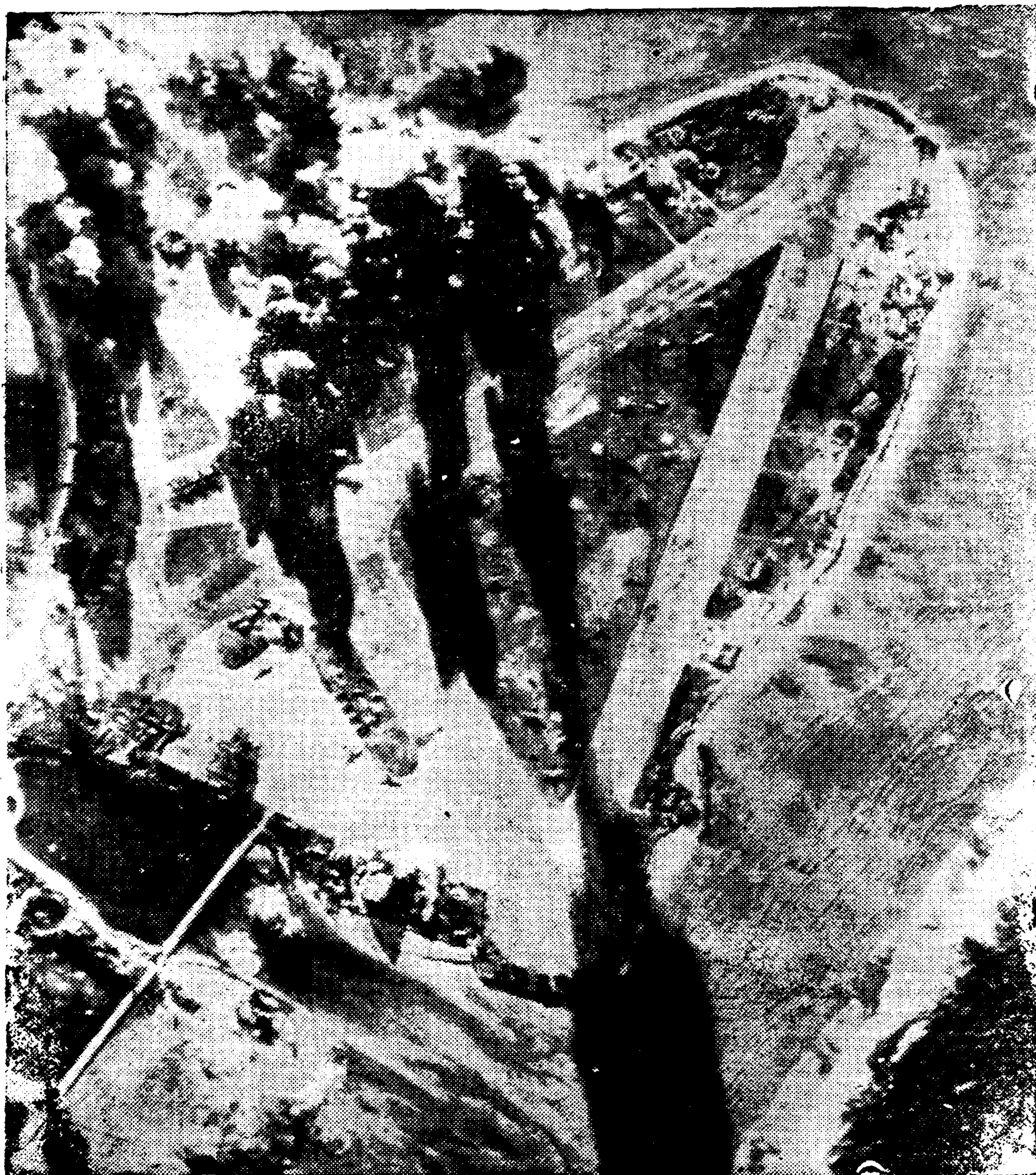
Op wetenschappelijke wijze onttrokken de nazies alle vetten en vitaminen aan het voedsel, zodat de officieren de bladeren der bomen en het gras uit de weide gingen eten.

Wij hebben reeds vroeger gemeld, hoe 200 Nederlandse onder-officieren door de Duitsers werden uitgehongerd. Wij laten hieronder de brief volgen van een der onder-officieren die deel uitmaakte van de groep, waartoe ook de slachtoffers behoorden.

Vrijdag 7 Mei, om 6 uur 's morgens begon onze reis. Wij waren met 600 in beestenwagens ondergebracht. 30 In elke wagen. 24 uren aan een stuk reisden wij zonder dat ons enig voedsel werd verstrekt en slechts één keer was er een korte halte — te Hannover — waar wij toelating kregen om een beetje water te gaan drinken en onze behoeften te doen. In de hoek van elke wagen stond een ton met zand om onderweg te gebruiken. Wij kwamen te Altengrabow des morgens om 8 uur van de volgende dag aan. Dit kamp staat onder leiding van de S.S. en bij onze aankomst kregen wij een weinig slappe thee, maar nog steeds geen voedsel. Eerst 's namiddags van de tweede dag kregen wij ons eerste eten: dat was 's Zondags. Eerst waren wij ontluisd, hadden wij een stortbad gehad en werden onze gevangeniskleren verstrekt. De maaltijd bestond uit aardappelsoep en 300 gram brood. Ook de daaropvolgende dagen kregen wij het zelfde menu. Op de dag van onze aankomst had de commandant van het kamp ons gezegd, dat wij er heen gebracht waren om voor de Duitse oorlogsinspanning te werken en te helpen aan de strijd tegen het „bolsjewisme"; wij moesten daartoe bij hem een papier komen tekenen, maar geen een van ons trad hierin. De volgende dag werd dit herhaald, met toevoeging evenwel van de mededeling, dat zo wij nog weigerden de kwikzilvermijnen ons wachtten. Maar niemand verroerde toen de commandant „Vrijwilligers voor" riep.

Intussen was een tweede contingent van 600 aangekomen uit Amersfoort en zodoende omvatte het appel van Dinsdag 1200 namen. Weer herhaalde de commandant zijn oproep en voegde er nu aan toe, dat iedereen die weigerde neergeschoten zou worden. Maar niemand meldde zich. Een van ons waagde het op te merken, dat deze gedwongen arbeid niet in overeenstemming was met de voorschriften der Conventie van Génève, waarop men hem antwoordde, dat zij met die Jodenzaak niets te maken hadden. Niet een van de 1200 toonde enige zwakheid; toen niet en later ook niet toen de Hunnen ons begonnen uit te hongeren.

Na de derde weigering werden wij overgebracht naar de strafgevangenis van Altengrabow en hier begon de eigenlijke hongercampagne, waarbij 200 Nederlanders in twee en een halve maand het leven verloren. Een handtekening zou hun redding zijn geweest, maar zij verkozen de hongerdood boven het verlies van hun eer. Zij werden zonder kist begraven in een gemeenschappelijk graf, dat door hun kameraden gegraven was en wij maakten kruisjes uit twijgen en bewaarden hun afscheidsbrieven aan hun huisgezinnen, hoewel wij ze later noodgedwongen vernietigen moesten. Om ons uit te hongeren maakten de nazies gebruik van een wetenschappelijke en beproefde methode, door ons alle vetstoffen en vitaminen te onthouden. Ons dagelijks voedsel bestond uit 300 gram brood en soep, gemaakt van 3/4 liter water, een lepel zuurkool, azijn en een paar schijfjes augurken. De soep was zo zuur, dat wij het vocht weggoten en alleen het dik er van opaten. Onze behoefte aan groen werd zo groot, dat wij de blaren van de bomen aten en in een paar weken waren de twee bomen van het kamp helemaal kaal. Nog later waagden wij het er op onze buik onder de prikkeldraadversperring te kruipen en het gras in de wei te gaan eten. Spoedig begonnen onze jongens te sterven. Eerst de stadsjongens, naderhand die van de buiten. In het begin stierven er twee tot drie per dag, maar naderhand steeg dit cijfer tot acht en zelfs tien. Wij woonden in stallen en sliepen op de naakte grond, waar zelfs geen stro op lag; dekens, burgerkleding en zelfs schoenen waren ons ontnomen toen wij in het strafkamp werden opgesloten. Wij kregen vuile Russische en Belgische uniformen, maar geen overjassen en wij zaten van onder tot boven onder het ongedierte. Bij het minste vergrijpje werd alle voedsel gedurende 24 uren ingetrokken. Zondag 18 Juli kwam er plotseling bevel, dat men het kamp zou verlaten. Wij wisten niet waar wij naar toe gingen, maar wij waren allen blij, omdat het nooit slechter kon zijn, dan wat wij reeds hadden doorgemaakt. Indien wij er een maand langer zouden zijn gebleven, waren ongetwijfeld de meesten van ons gestorven. De duizend overblijvenden werden weer in beestenwagens opgesloten. De meesten leden aan dysenterie en waren zeer zwak, maar in de wagens was niet genoeg plaats om te zitten of te liggen. De reis scheen geen einde te nemen en wij kregen eten noch drinken. Tenslotte vielen wij uitgeput over elkaar heen; niemand zei een woord, alleen kreunde soms iemand. Na een dag kwamen wij op de plaats onzer bestemming. Russische krijgsgevangenen hielpen ons uit de wagens en begroeven onze doden. In mijn wagen waren er twee of drie gestorven, maar daar letten wij bijna niet meer op; sterven was voor ons iets heel gewoons geworden, iets dat wij eerder verwelkomden dan vreesden. Het bleek dat wij in een kamp te Mühlberg bij Dresden aangekomen waren.

Het vliegveld van Roi in de atol van Kwajalein wordt gebombardeerd door de Noordamerikanen vóór de invasie. Rook en gruis wordt de lucht in geslingerd, waardoor lange schaduwen over het vliegveld worden geworpen. Men kan enkele Japanse toestellen zien staan op de startbaan. Roi is met het eiland Namur (onder) verbonden door een koraalstrook en een dam. Van dit vliegveld wordt thans door de Noordamerikaanse luchtmacht gebruik gemaakt.

ARUBA

REQUIEM MIS VOOR DE ZIELERUST VAN PATER LUYCKX.

Hedenmorgen werd onder grote belangstelling een Gezongen Requiemmis gecelebreerd in de St. Franciscuskerk te Oranjestad voor de zielerust van Pater Martinus Luyckx O.P. Het was een H. Mis met drie Paters opgedragen door Pater Vicarius van der Veen Zeppenfeldt O. P., die enkele dagen op zijn geboorteplekje kwam doorbrengen, geassisteerd door Pastoor Theodardus Bartel O.P. als diaken en Pastoor Tobias Jansen O.P. als sub-diaken. Onder de H. Mis merkten wij op alle zich op Aruba bevindende confraters van den overledene, zo ook vele vrienden van Pater Luyckx w.o. enkelen niet-Katholieken, die een laatste eerbewijs wilden tonen aan hun dierbare overledene; verder merkten wij op den heer John Horris Sprockel, Voorzitter van de Staten van het gebiedsdeel Curaçao. Niet vergeten mag worden de Sociedad Emanuel die voltallig aanwezig was, om zodoende haar blijk van sympathie te betuigen met den overledene, zijnde de eerste, die op Curaçao een aanbiddingsvereniging tot stand bracht. Onder de uitreiking van de Heilige Communie, waarbij zeer velen tot de Heilige Tafel naderden, speelde Frère Alfons de bekende treurmars van Chopin. Na de Heilige Mis werd de absoute plechtig verricht, waarna een einde kwam aan deze droevige plechtigheid.

MEJUFFROUW AURA BOMMEL OVERLEDEN.

Alhier ontsliep op de nog jeugdige leeftijd van 23 jaar Mejuffrouw Sabina Aura Bommel na een kortstondige ziekte van slechts enkele weken. Mejuffrouw Aura Bommel was wel bekend in de Arubaanse onderwijskring en stond ook bekend bij de Zusters Dominicanessen als een zeer goede en talentvolle werkkracht. Gesproken over Mejuffrouw Aura Bommel zeide een der Zusters het volgende: Zij was een door en door goed kind!"

Zij werkte vier jaren lang als onderwijzeres bij de Zusters Dominicanessen, die niets anders dan lof over Aura hadden. Volmondig werd zij geprezen als een goede kracht en een zeer sympathiek persoon, waarmede het prettig was om samen te werken. Drie jaren lang was zij werkzaam op de school te Noord, acht maanden op de school te Sabaneta en de laatste maanden van haar leven gaf ze lessen in de Rosa-school te Oranjestad, alwaar zij zeer bemind was door de kinderen van haar klas, die gezamenlijk met de Zusters het heengaan van Juffrouw Aure ten zeerste betreuren.

Er was veel belangstelling bij haar begrafenis. Achter de lijkwagen zag men de Pastoor van de parochie en misdienaren, die het lijk ging afhalen; ook volgde de Sociedad Emanuel met vaandel, van welke vereniging de overledene een trouw lid was. Ook zag men een lange rij schoolkinderen in het wit met kransen, bloemen en kaarsen om een laatste eerbewijs te betonen aan hun geliefde onderwijzeres.

Onze sympathie gaat uit naar haar diepbedroefde vader, broer, zusters en verloofde en spreken de wens uit, dat haar reine ziel reeds zal zijn aangeland in het schone hemelparadijs.

ARUBA TIVOLI CLUB EN HET KOMENDE CARNAVAL:

De vooruitstrevende damescommissie van de Aruba Tivoli Club, heeft het initiatief genomen om de komende carnavaldagen extra te vieren en tot dien einde werd besloten om een schoonheidskoningin, („Reina de carnaval") en ook een „Reina de simpatía", alsmede een „Miss Tivoli 1944" te kiezen. Doel dezer beweging: Stemmen verkopen a Vijf en twintig Hollandse centen per stem. Opbrengst: Meubilering nieuw clubgebouw, dat hoogst waarschijnlijk tegen Mei 1944 zal klaar zijn. Wij kunnen vast zeggen, dat de damescommissie in haar mooi streven reeds voor 100% geslaagd is en wij kunnen bekend maken, dat de opbrengst de fabelachtige som van Fls. 12.500.— (zegge „Twaalf Duizend vijfhonderd gulden") ruim bereikt heeft hetgeen een record te noemen is in de annalen van Tivoli. De stemming heeft plaats in het clubgebouw gedurende de week 7—12 Februari, alwaar gezorgd werd voor een stembureau, dat iedere dag om 19 uur de bus opent, waarna de uitslagen op een bord bekend worden gemaakt. Gedurende de afgelopen week werd zeer druk gestemd. Donderdag jl. was er gelegenheid om te stemmen tot middernacht en er werd ook gezorgd voor een klein muziekband, zodat er gelegenheid om te dansen en te stemmen tot 12 uur 's nachts werd gegeven. Doch Zaterdag, 12 Februari zijnde de laatste dag was er meteen een danspartij dat begon om 9 uur! de bus werd om het uur geopend. Het was een drukte van belang en met het uur nam de spanning toe. Uitslag werd behalve op het bord, evenzo per microfoon en luidspreker bekend gemaakt. Een kwartier voor de laatste busopening was de spanning ten top, men was gewoonweg opgepakt voor het stembureau, om nog een laatste kans van stemmen te kunnen bemachtigen, totdat men de volgende uitslagen te horen kreeg: Carnavalkoningin (Reina de Belleza): Bebe Lacle met ongeveer 16000 stem. Reina de simpatia: Rica Arends met 2500 stemmen. Miss Tivoli 1944: Clarita Arends met 5400 stemmen.

De kroning van deze „Reinas" werd bepaald op Vrijdag as. en Zaterdagavond zal er een grote bal zijn op de tennisbaan, dus openlucht danspartij en de Zondag daarop 20 Februari, zijnde de laatste carnavaldag, zullen hoogstwaarschijnlijk de „Reinas" zich op de straten van O'stad vertonen gevolgd door hofdames, lakijen enz.

Tot slot moet er nog als een biezonderheid vermeld worden, dat sommige herenleden onder de pockerspelers, het gemis gevoelden van een deskundige op het gebied van pocker, tot wien men zich wenden kan om sommige zich dikwijls voordoende moeilijke problemen tot een bevredigende oplossing te brengen daarom besloten hebben om een der beste candidaten tot expert te verkiezen en hem tevens de titel van „Jocker" toe te kennen. En hierin schijnen zij zeer goed geslaagd te zijn, daar zij een der candidaten, die wij gemakshalve met „M" zullen betitelen glansrijk erdoor wisten te krijgen met 2450 stemmen. Voortaan kan men dus behalve het boek van „Hoyle" ook de Tivoli Jocker raadplegen.

POLITIE-BERICHTEN.

De eerlijke vinder kwam nog niet opdagen.

Bij de politie te San Nicolas gedeponeerd 2/10 stukjes van de Loterijbond „Fortuna" gevonden ter hoogte van de zg. „Jackson" Church.

De 17-jarige vrouwspersoon moest ter kalmering worden ingesloten, aangezien zij haar grootmoeder en haar oom met stenen had gegooid en deze beide mensen, die voogd over haar zijn, op ergerlijke wijze had beledigd. Toen deze twee haar over haar slecht gedrag onderhielden, voelde zij zich zo verongelijkt dat zij tot gewelddadige handelingen overging.

Een in kennelijke staat van dronkenschap verkerende manspersoon stond in de Torenstraat met stenen en flessen te gooien, zonder daar eigenlijk iemand mede te willen raken. Wel speelden in de omgeving enige kinderen, die gevaar liepen om geraakt te worden. Deze manspersoon werd onder hevig verzet overgebracht naar de politiewacht te San Nicolas, waarna hij is ingesloten.

Door de politie werd den bestuurder van een vierwielig motorrijtuig verbaliseerd terzake het rijden met een onvoldoend nauwkeurig werkend stuurtoestel en tevens zonder een goed werkende voet- en handrem. Bovendien werd de veiligheid van het verkeer nog meer in gevaar gebracht door dezen overtreder, doordat hij nog nooit in zijn leven een rijbewijs had gehad.

De manspersoon O.R. deed aangifte van verlies van een tapijt ter waarde van ongeveer ƒ 100.—, hetwelk vervoerd werd achter op een vrachtwagen en vermoedelijk in de nabijheid van het Spaans Lagoen is verloren. De eerlijke vinder is tot op heden nog niet komen opdagen.

Door de politie-brandweer werd door middel van een snelblus-apparaat een brandje geblust in een autobus 2347-A tussen de binnen- en de buitenwand, waarschijnlijk doordat iemand daar van buiten af een brandend eindje sigaret in had gedeponeerd.

De bestuurder van rijwiel A-297, genaamd B. K. werd in de Bernardstraat ter hoogte van de R. K. Kerk aangereden door een vrachtwagen A-1542 van de East End Transportation. Het rijwiel werd beschadigd, terwijl diens berijder licht gewond werd aan het gelaat en schaafwonden opliep aan de linkerschouder. Hem is Eerste Hulp verleend in het Lago Hospitaal, waarna hij zijn weg kon vervolgen. De oorzaak van het ongeluk was dat de wielrijder een voor hem rijdende auto, welke stopte voorbijreed en op het ogenblik dat de vrachtwagen A-1542 uit de tegenovergestelde richting naderde, en zodoende door de zijkant van de opbouw van de vrachtwagen werd neergeslagen. Den bestuurder van A-1542 treft geen schuld. Bovendien was het rijwiel niet voorzien van een goedwerkende rem.

De manspersoon, genaamd J.R.L. doet aangifte van verlies van een zwart lederen portemonnaie (zg. „folder") inhoudende ongeveer ƒ 17.50 in papieren geld een pas en een recu voor de wasserij „Oriental" te San Nicolas.

Door den eigenaar van het „Chesterfield" Restaurant te San Nicolas werd assistentie verzocht voor een vechtpartij tussen soldaten en zeelui, van de alhier in de haven liggende tanker. Er was enig servies vernield. Toen de politie ter plaatse verscheen, waren de vechtlustigen echter reeds verdwenen en de rust hersteld. Door den eigenaar van het Restaurant werd aangifte gedaan van vernieling.

COCOSNOOTWIJN.

De Japanse radio heeft bekend gemaakt, dat in Nederlands Indië een nieuw soort cocosnootwijn wordt gemaakt, die 30% alcohol bevat. De wijn is echter niet voor het gewone publiek, maar is voorlopig gereserveerd voor soldaten en burgers, die voor de Japanse bezetters werken.

Kerkberichten.

Week van 20 Februari t/m 26 Februari
Zo.: Quinquagesima.
Wo.: Aswoensdag.
Vr.: H. Mathaeus, Apostel.
Wo. en **Vr.:** Geboden Vasten- en Onthoudingsdagen.

De gelovigen worden dringend verzocht om zoveel mogelijk 's morgens na de H. Mis of 's middags te komen biechten.

CATHEDRALE ST. ANNA-KERK. Otrabanda.

Pastoor. M.J. v.d. Elsen O.P. tel. 1507

Zondag:

5.30 H. Mis.
7.30 Kindermis.
9.— Gezongen Hoogmis.
19.— Lof.

Weekdagen:

6.— en 6.30 H. Mis.
Iedere avond om 19 uur Rozenhoedje.
Wo.: 6.— Gezongen H. Mis ter ere van den H. Jozef. Na de H. Mis uitreiking der askruisjes.
Do.: 7.— Congregatie voor de meisjes.
Donderdag om 19 uur Lof.
Vr.: 6.— Gezongen H. Mis voor de bekering der zondaars.
19.— Rozenhoedje, Miserere en lijdensmeditatie in het Papiaments.
Biechten: 's morgens na de H. Mis, op verzoek en na 16 uur.

H. ROZENKRANSKERK, Pietermaai

Pastoor: C. v.d. Looy, O.P. tel. 2170. **spreekuren: 8 uur en 19.45 uur.**

Zondag:

5.30 H. Mis.
7.— H. Mis.
8.— Kindermis.
9.— Hoogmis (P.)
19.— Lof.

Weekdagen:

5.30 H. Mis (beh. Za.)
6.— en 6.30 H. Mis
Iedere dag om 19 uur Rozenhoedje.
Di.: 7.— Congregatie voor de meisjes.
Wo.: 6.— Gezongen H. Mis met aswijding.
Vr.: 6.— Gezongen H. Mis voor de bekering der zondaars.
Biechten: Na de H. Mis en 's avonds na Rozenhoedje. Zaterdag na 16 uur.

H. FAMILIE-KERK, San Mateo.
Pastoor: Th. Exler, O.P., tel. 2413

Zondag:

5.— H. Mis.
6.15 H. Communie uitreiken.
6.30 H. Mis.
7.45 Kindermis.
9.— Hoogmis.
19.— Aanbidding.

Weekdagen:

6.— en 6.30 H. Mis.
Wo.: 5.— Gezongen H. Mis met aswijding.
Wo.: 5.— Gezongen H. Mis.
Do.: 6.30 Congregatie.
19 Aanbidding.
Biechten: na Lof. Zaterdag de gehele dag.
Iedere 2e en 4e Zondag van de maand Predicatie in het Nederlands.

KERK O.L.V. VAN DE BERG CARMEL, Groot Kwartier.

Pastoor P. Elie O.P., tel. 1967, **spreekuur: 8 — 10 uur, Zon-, feest- en weekdagen.**

Zondag:

5.— H. Mis.
7.30 Kindermis.
8.30 Hoogmis.
17.— Lof.

Weekdagen: 6.30 H. Mis (behalve Zaterdag).
Wo.: 6.30 Gezongen H. Mis met aswijding.
Zaterdag om 7 uur Kindermis.
Biechten: elke dag na H. Mis en Zaterdagmiddag.

KERK VAN HET H. HART, Janwé.
Pastoor A. C. de Valk O.P., tel. 2365, spreekuur 7 — 9 uur beh. Zondag.

Zondag:

5.30 H. Mis.
8.30 Hoogmis (P.)
19.— Lof.

Weekdagen: 6.30 H. Mis (behalve Zaterdag).
Wo.: 6.30 Gezongen H. Mis met aswijding.
Zaterdag om 7 uur Kindermis.
Biechten: elke dag na H. Mis tot 9 uur. **Za.** van 16 tot 18 uur.

H. TERESIA-KERK, Juicio.
Pastoor H. Penninx O.P. tel. 1367, spreekuur: 7—9 uur (behalve Zondag).

Zondag.

5.— H. Mis.
8.— Hoogmis.
18.30 Lof.
Weekd.: 6.30 H. Mis (**behalve Zat.**).
Wo.: 6.30 Gezongen H. Mis.
Do.: 7 uur Congregatie voor de meisjes
Za.: 7.— Kindermis.
Biechten: 's morgens na H. Mis tot 8 uur; Zat. van 16 — 19 uur.

KAPEL ST. MARTINUS-GEST.

Zo.: 7.— H. Mis; 16.— Lof.
Weekd.: 6.— H. Mis.
Di.: 16.— Lof
Do.: 17 tot 18 uur Aanbidding voor de vrede.

KERK H. FRANCISCUS VAN ASSISIË, Oranjestad — Aruba.

Pastoor Th. Bartel O.P., tel. 34; spreekuren: alle weekdagen van 7.15—8.15 uur, alsmede om 10 uur en om 18.30 behalve 's Zaterdags.

Zondag:

5.30 H. Mis.
7.30 Kindermis.
8.45 Hoogmis.
18.30 Lof.

Weekd.: HH. Missen om 6 en 6.30 uur.

Donderdags 18.30 uur lof ter ere van het Allerheiligst Sacrament.

Biechten: Alle weekdagen onder en na de HH. Missen en 's namiddags om 15.30 uur. 's Zaterdags bovendien van